

Forskningsoversigt

Dansk middelalderlitteratur ca. 1977-1987

Af Thorkil Damsgaard Olsen

Sammen med tre fagfæller – Anne E. Jensen, Niels Lund og Iørn Piø – havde jeg i 1975-76 den fornøjelse at samarbejde med professor Oluf Friis om en bibliografisk ajourføring af hans *Den danske Litteraturs Historie. I: Fra Oldtiden til Renæssancen (c. 1615)* (1937-45), som G. E. C. Gads forlag havde ladet genudsende i fotografisk optryk i 1975 – og som den dengang mere end 80-årige forfatter stadig ikke havde opgivet håbet om at kunne videreføre. Som resultat af samarbejdet udkom i 1977 et *Bibliografisk supplement*, der efter samme plan og med samme bibliografiske dybde som litteraturhistoriens oprindelige noteapparat ('Litteraturhenvisninger og Noter', s. 553-598) skulle opfange resultaterne af de 30-40 års forskning i ældre dansk litteratur, der var præsteret, siden Friis i årene før og under 2. verdenskrig skrev første bind af sin litteraturhistorie.

Nærværende oversigt, der ganske vist kun omfatter middelalderen (svarende til Friis' litteraturhistorie s. 35-200), tager fat, hvor det bibliografiske supplement fra 1977 slipper, og søger at registrere, hvad der i den sidste halve snes år er sket inden for udforskningen af den danske litteratur fra middelalderen. Registreringen er – som i de to nævnte bibliografiske apparater fra 1945 og 1977 – disponeret efter Friis' litteraturhistorie med sidehenvisninger til dennes fremstilling.

Der henvises generelt til de to større samlede fremstillinger af middelalderens danske litteraturhistorie: i Politikens *Dansk Litteratur Historie* 1 (2. udg. ved F. J. Billeskov Jansen (1976)) og i Gyldendals *Dansk litteraturhistorie* 1 (ved Søren Kaspersen, Sigurd Kværndrup, Lars Lönnroth og Thorkil Damsgaard Olsen (1984)).

Der henvises ligeledes generelt til *Samlerens antologi af nordisk litteratur* 1-2 (ved Sigurd Kværndrup m.fl.), der, med meget udførlige social- og bevidsthedshistoriske indledninger, meddeler eksempler (i moderne dansk oversættelse/ortografisk bearbejdelse) på stort set alle de skønlitterære tekstgrupper fra middelalderens Danmark.

I tiårperioden er udkommet flere samlede fremstillinger af middelalderens Danmarkshistorie: Aksel E. Christensens, Helge Paludans og Kai Hørby's i Gyldendals *Danmarks historie* 1-2 (1977-80, med fremragende bibliografisk apparat), Kai Hørby's redegørelse for middelalderens socialhistorie (1981) og

Niels-Knud Liebgotts bredt kulturhistorisk orienterede trebindsværk om *Middelalderen* (1984).

Til *Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder* (red. Georg Rona), der var næsten afsluttet ved udgivelsen af *Bibliografisk supplement* og var rigt repræsenteret blandt dets henvisninger, er udkommet et registerbind (1978), der på afgørende vis letter indgangen til værkets 21 tekstbind – som stadig i mange tilfælde er det sted, hvor man finder den nyeste forskningsbaserede oversigt over et emneområde fra den danske middelalderlitteraturhistorie.

Den ældre middelalder

Næsten hele den latinsprogede litteratur fra Danmark ca. 1200 indgår som materiale i Nanna Damsholts disputats om *Kvindebilledet i dansk højmiddelalder* (1985, med forarbejder 1978, 1980, 1981). Formentlig er hele denne litteratur produceret af mænd (jfr. også Marianne Alenius (1986)), og den kan således ikke forventes umiddelbart at udtrykke specifikt kvindelige erfaringer; fra både en litterær og en kvindehistorisk synsvinkel har det imidlertid også interesse at studere de mandsproducerede teksters kvinde fremstilling, kvindebilledet og kvindesyn. Nanna Damsholts næranalyser af udvalgte tekster fra de enkelte genrer afslører et ganske differentieret kvindesyn hos den lille åndselite af mænd, der omkring år 1200 producerede litterære tekster i Danmark; de kirkelige institutioners alt andet end entydige holdning til kvinden, den litterære genres krav og traditioner, den enkelte teksts formål og tendens, den samfundsmæssige udvikling er faktorer, der med forskellig vægt og med forskelligt resultat har præget teksterne.

38. *Laurentiusklostret i Lund*. Facsimilegengivelse af sider fra de bevarede bøger, der har tilhørt Laurentiusklostret i Lund, er udgivet med en kort beskrivelse af bøgerne ved Per Ekström (1985). Klosters statutter (fra ca. 1130) med den af Friis citerede biblioteksinstruktion er udgivet af Erik Buus (1978), der søger at datere dem til begyndelsen af 1120'erne.

Et alm. middelalderligt bibliotek. Niels Haastrup har i to artikler (1985) analyseret indholdet af en række blandingshåndskrifter, der har befundet sig i Danmark på Anders Sunesøns tid.

44. *Omslag om regnskaber o. lign.* En arbejdsgruppe for fragmentforskning har igennem hele perioden arbejdet med at registrere de håndskriftfragmenter, der findes i danske biblioteker og arkiver. Offentliggjort er foreløbig 4 registranter, ved hhv. Esben Albrechtsen (1976), Merete Geert Andersen og Jørgen Raasted (1983), Chr. G. Tortzen (1983, 1984). Jfr. Chr. G. Tortzen (1987).

49. *Pariserskolarerne*. Forholdene ved Pariseruniversitetet på Anders Sunesøns tid er beskrevet af Birger Munk Olsen (1985).

Kloster og kirke

51. *Døde- og gavebøger*. Ved en fornyet undersøgelse af døde- og gavebøgerne fra Lund har Carsten Breengaard (1982, s. 27-51) definitivt afvist, at der skulle være dokumentarisk grundlag for Lauritz Weibulls teori om, at indførslerne i de to bøger markerer en politisk konfrontation mellem ærkebiskop Eskil og kongemagten.

Helgenlegender. Niels-Knud Liebgotts bog om *Hellige mænd og kvinder* (1981) erstatter ikke Tue Gads forlængst udsolgte og næsten uopdrivelige bøger om legenden i middelalderens Danmark og Norden; dens kortfattede oversigt over legendelitteraturen (s. 23-32) suppleres til gengæld af en instruktiv skildring af andre sider af den middelalderlige helgendyrkelse i Danmark.

Legenderne om Knud den Hellige og Knud Lavard er udførligt behandlet i en række historiske disputatser: Erich Hoffmann (1975, jfr. 1981) understreger bl.a. kongemartyrlegendernes afhængighed af angelsaksisk hagiografi; Thomas Riis (1977, s. 195-214) behandler anvendelsen af kongehelgener i den tidlige middelalders teorier om kongemagten; Carsten Breengaard (1982, især s. 122-149, 304-319) placerer legenderne som et led i gejstlighedens forsøg på at forskanse sig bag kongemagten som et værn mod sociale trusler.

Ælnoths krønike er nyoversat af Erling Albrechtsen (1984) og litteraturhistorisk analyseret af Preben Meulengracht Sørensen (1984, 1986).

53. *Folkelige helgener*. Om det kuldsejlede forsøg på at etablere en helgenkult omkring biskop *Liufdag af Ribe* (10. årh.), se Ingrid Nielsen (1985).

Margrethe. Det håndskrift (fra 17. årh.), der er tekstgrundlag for Roskildelegenden om Margrethe, er identificeret og udgivet af Helge Søgaard (1983-85).

54. *Biskop Gunnars Levned* er analyseret og litteraturhistorisk indplaceret af Brian Patrick McGuire (1983), der – ligesom Tage E. Christiansen (1981) – henfører tekstens tilblivelse til Vitskøl kloster. Minibiografiens klart ikke-hagiografiske billede af bispens privatliv og offentlige fremtræden sætter McGuire i forbindelse med den cisterciensiske exemplum-litteratur fra det 13. århundrede.

En *bispekrønike* fra Ribe (udg. af Ellen Jørgensen i Kirkehistoriske Samlinger 6. rk., 1. bd. (1933-36)) er oversat og kildekritisk undersøgt af Bue Kaae (1976-77).

55. *Anders Sunesøn*, centralt placeret i højmiddelalderens Danmarkshistorie, jfr. Aksel E. Christensen (1983), har i nyere tid ført en noget tilbagetrukket tilværelse i den danske litteraturhistorie. Det sidste tiår har imidlertid set en voldsom opblomstring i interessen for hans Hexaameron, sammenhængende med den voksende internationale interesse for skolastikken.

Jørgen Pedersen har (1980) foretaget en indtrængende analyse af ideindholdet i værkets fortale og har leveret en udførlig litteratur- og idehistorisk efterskrift til H. D. Schepelerns metriske oversættelse af hele værket (1985, anmeldt i dette bind af Danske Studier, s. 147 – 153).

I tilknytning til udgivelsen af Schepelerns oversættelse er der fra Københavns Universitets Institut for Græsk og Latinsk Middelalderfilologi udsendt en hel serie vægtige bidrag til Hexaameron-forskningen: Lars Boje Mortensen har (1985) undersøgt Anders Sunesøns brug af kilder og har sammen med Sten Ebbesen (1985) udgivet både en af kilderne til Hexaameron (Stephen Langton's Summa & Quaestiones) og værket selv; i tilknytning til tekstudgaven er i øvrigt fremstillet en nyttig KWIC-Konkordans til Anders Sunesens Hexaameron (1984). En antologi af afhandlinger, redigeret af Sten Ebbesen (1985), behandler Anders Sunesøns biografi (Kai Hørby, Brian Patrick McGuire), det idehistoriske miljø, han tilhørte (Søren Kaspersen, Birger Munk Olsen, Niels Haastrup), og hans forfatterskab, både parafrasen af Skånske lov (Inge Skovgaard-Petersen, Bertil A. Frosell) og Hexaameron (Fritz Saaby Pedersen, Sten Ebbesen, Jørgen Raasted, Bengt Hägglund, Jørgen Pedersen, Lars Boje Mortensen, Karsten Friis-Jensen); det eneste bevarede middelalderlige håndskrift af Hexaameron beskrives af Birger Munk Olsen.

Tekstudgave, oversættelse, kildestudier og antologiens analyser af enkeltpassager i Hexaameron udgør en samlet tekstfilologisk kraftpræstation, der på afgørende vis har forbedret vore muligheder for at forstå Anders Sunesøns værk, og som navnlig har understreget, at en gennemført, præcis forståelse af værkets tekst – en forudsætning for en tolkning af hele værket – kun er mulig på baggrund af kendskab til værkets kilder og den skolastiske tradition, det skriver sig ind i.

Lov og ret

En samlet fremstilling af det gammeldanske retsvæsen er givet af Ole Fenger (1983), der – set i forhold til ældre fremstillinger – fremhæver kirkens og nedtoner kongemagtens indflydelse på lovgivningen.

58. Udgaven af *Abbed Vilhelms breve* (ved C. A. Christensen og Herluf Nielsen 1977) har givet anledning til en alvorlig – og ikke overbevisende tilbagevist – kritik fra filologisk side (Ivan Boserup 1982-83, 1984, 1984, 1986; C. A. Christensen 1983).

Nanna Damsholt har (1978) påvist, at abbed Vilhelms breve udgør en sluttet, litterær helhed, der stilistisk, kompositorisk og indholdsmæssigt knytter an til en etableret latinsproget genre (til hvilken f.eks. også Peter af Blois' og Bernhard af Clairvaux' brevsamlinger hører). Brevsamlingens kvindebillede har hun analyseret i en afhandling om begrebet voldtægt i dansk middelalder (1981, s. 81-84) og i disputatsen om kvindebilledet i dansk højmiddelalder (1985, s. 231-248, jfr. for så vidt angår dronning Ingeborgs breve Marianne Alenius (1986)).

Anders Sunesøn. Inge Skovgaard-Petersen har (1985) søgt at vurdere holdbarheden af den tidligere fremsatte hypotese, at Anders Sunesøn skulle have været impliceret i tilblivelsen af Guterlov og Gutersaga.

Om *romerretten* i Norden, se Ole Fenger (1977, 1981). Elsa Sjöholm hævder (1976), at både Skånske Lov og Anders Sunesøns parafrase er påvirket af latinsproget germansk (langobardisk) folkeret; dette afvises af Ole Fenger (1979).

Vederlovens tekstforhold er studeret på ny af Thomas Riis (1977, s. 31-48), der konkluderer, at Svend Aggesøns tekst er den primære i den kendte overlevering, at Saxos tekst bygger på Svend Aggesøns, og at den danske tekst bygger på både Svend Aggesøns og Saxos Vederlovsredaktioner.

59. *Anders Sunesøn og Skånske Lov.* Inge Skovgaard-Petersen (1985) og Bertil A. Frosell (1985) har ud fra hhv. en historisk og en retshistorisk synsvinkel meddelt en karakteristik af Anders Sunesøns holdning til det skånske retsvæsen ca. 1200.

Love for byerne. De skånske stadsretters oprindelse er undersøgt af Kirsten Berth Paulsen (1978), der retshistorisk daterer deres indhold til landskabslovenes tid.

61. *Lovene som sprogindesmærker.* Landskabslovenes syntaktiske og tekstlingvistiske struktur er beskrevet af Nils Jörgensen (1987). I Harald Ehrhards undersøgelse over allitterationen i det ældre nordiske lovsprog (1977) indgår de danske lovttekster kun sparsomt som materiale.

Fædreland og historie

62. De middelalderlige danske *annaler* er genudgivet i en – desværre ikke fuldt tilfredsstillende – udgave ved Erik Kroman (1980), jfr. Karsten Christensen (1981).

Roskildekrøniken er nyoversat af Michael H. Gelting (1979). Carsten Breengaard (1982, s. 51-72) tolker krøniken som en kirkehistorie og ser den som et sammenhængende og konsekvent udtryk for synspunkter og vurderinger hos den socialt klemte sjællandske gejstlighed i 1130rne.

64. *Svend Aggesøn.* Overleveringen af Svend Aggesøns skrifter er studeret af Karsten Christensen (1978); tekstformen i den ene af de to kendte redaktioner af værket (Stephaniaus' i 1642-udgaven) må herefter mistænkes for snarere at skyldes Stephaniaus selv end en middelalderlig bearbejder.

65. *Saxo Grammaticus.* Både kvantitativt og kvalitativt er det Saxo-forskningen, der dominerer billedet af de sidste 10 års forskning i dansk middelal-

derlitteratur. Bidragene kommer fra mange sider: litteraturhistorie, sagnhistorie, idéhistorie, dansk, norrøn og latinsk middelalderfilologi, kvindehistorie, politisk historie, kildekritik, numerologi osv., jfr. Inge Skovgaard-Petersens oversigter (1982; 1987, s. 11-23).

Grundlaget for den moderne Saxoforskning blev tilvejebragt gennem brødrene Lauritz og Curt Weibulls kildekritiske afhandlinger fra 1910-1917, der definitivt gjorde det af med forestillingen om Saxo som en pålidelig mundtlig traditions vederhæftige talerør: »Saxo är icke längre den folkloristiske fonograf man hårdnackat gjort honom till. Han är i dessa delar av sitt verk den kammarlärde historieskrivaren, vilken i sitt arbete följt samma metoder, som långt in i nyaste tid varit historieskrivningens: kompilationens och den fria kombinationens. Med en litterär historieskrivares suveräna frihet har han därvid handskats med sina källor« (Curt Weibull).

Det umiddelbare resultat af brødrene Weibulls oprydningsarbejde blev ganske vist nok, at den danske historieforskning især kastede sig over den ene af de nye opgaver, der var blevet udstukket – at rekonstruere Danmarkshistorien på grundlag af andre og mere primære kilder end Saxos Danmarkskrønike – og i nogen grad negligerede den anden: »at analysere Sakse som levning, som et udtryk for Valdemarstidens mentalitet. I denne henseende er der næsten intet gjort« (Aksel E. Christensen, 1945).

Historieforskningens beredskab til at påtage sig også denne opgave – der bringer den historiske Saxo-forskning i tæt kontakt med den litteraturhistoriske – indvarsledes først klart med Inge Skovgaard-Petersens afhandling om 'Saxo, historian of the Patria' (i *Medieval Scandinavia* 2 (1969)), der med sin fokusering på tekstens ideologi og komposition skulle blive en klassiker i 1970ernes og 1980ernes Saxo-forskning. Inge Skovgaard-Petersen har selv, i en artikel fra 1978, sat den voksende interesse blandt historikere for middelalderens berettede kilder som vidnesbyrd om deres samtid ind i en international historiografisk kontekst.

Ved en række Saxo-kollokvier ved Københavns Universitet 1969-70 (arrangeret af filologerne Jørgen Raasted og Anker Teilgaard Laugesen, udg. af Ivan Boserup (1975)) dokumenteredes en bred interesse for Saxos værk, ikke blot blandt historikere, men også blandt middelalderfilologer og litteraturhistorikere. Ny inspiration til Saxo-studierne er igennem 1970erne kommet fra den voksende interesse for middelalderlig europæisk lærdomshistorie, kvindeforskningen og studiet af oral literature – jfr. f.eks. indholdet af det Saxo-symposium, der blev afholdt i anledning af Københavns Universitets 500-års jubilæum 1979 (udg. af Karsten Friis-Jensen (1981)).

Der foreligger nu en ny komplet, kommenteret *oversættelse* af Saxo til engelsk (1.-9. bog ved Hilda Ellis Davidson og Peter Fisher (1979-80), jfr. Peter Fisher (1981); 10.-16. bog ved Eric Christiansen (1980-81)); en ny oversættelse til dansk er et ønskemål, der ikke er opfyldt ved udsendelsen af en paperback-udgave af Fr. Winkel Horns gamle oversættelse fra 1898 (i sproglig opfriskning ved Mogens Boisen (1985)).

Eric Christiansens oversættelse meddeler en – teknisk mindre tilfredsstillende – facsimilegengivelse af Christiern Pedersens Saxoudgaves (1514) sidste

halvdel. En ny tekstkritisk *udgave* af værket står stadig højt på Saxoforskningens ønskeseddel. – I denne sammenhæng fortjener det omtale, at den norrøne Danmarkshistoriske litteratur – Knýtlinga saga, Jómsvíkinga saga og fragmenterne af Skiþdunga saga – der er centralt placeret i diskussionen om Saxos kilder, inden for tiårsperioden både er blevet nyudgivet (af Bjarni Guðnason med en meget grundig teksthistorisk indledning (1982)) og nyoversat til dansk (af hhv. Jens Peter Ægidius (1977), Helle Degnbol og Helle Jensen (1978), Karsten Friis-Jensen og Claus Lund (1984)).

Tekstoverleveringen af Saxo er studeret af bl.a. Ivan Boserup (1981), der har belyst tekstformen i Angers-fragmentet; Thomas Riis, der (1977, s. 14-31) har studeret håndskriftfragmenternes og 1514-trykkets boginddeling; Michael Linton (1983), der indplacerer 1514-trykket i det parisiske humanistmiljø, hvor det er blevet til.

Det *kildekritiske* studium af Saxo, der inaugureredes med Curt Weibulls bog om Saxo 1915, har endnu mange uløste opgaver at tage fat på. Weibull selv har genoptaget nogle tråde fra sin klassiske afhandling (1976, 1981-82, 1983) og har i perioden haft følgeskab af bl.a. Axel Bolvig (1975), der peger på muligheden for, at et litterært, symbolladet motiv (hest og rytter) på anakronistisk vis har farvet Saxos skildring af Fodevigslaget; Bjarni Guðnason (1976, 1976, 1978 og sammenfattende 1981, 1982), der formoder, at Saxo har benyttet et større antal skriftlige islandske kilder og omvendt er blevet benyttet i det 13. århundredes islandske historieskrivning; Rikke Malmros (1979), der tilslutter sig Curt Weibulls teori om en tabt dansk fælleskilde for Saxo og Knýtlinga saga; Michael H. Gelting (1980), der belyser Saxos brug af diplomatarisk materiale i fremstillingen af ærkebisper- og pavestriden 1159-62; Inge Skovgaard-Petersen (1981, 1981, 1985, 1987), der især har beskæftiget sig med sagnhistorien og har demonstreret, at Saxo i denne del af krøniken behandler kilderne med samme kavaler-mæssige frihed som i samtidshistorien.

Saxo-forskningens klassiske, »homeriske« spørgsmål – om *forfatterens identitet* og *værkets tilblivelseshistorie* – optager stadigvæk sindene, men kan næppe – trods bidrag fra Curt Weibull (1978, 1981), Birgit Strand (1979; 1980, s. 268-275), Kurt Johannesson (1978, s. 308-339) – siges at være nået nærmere en overbevisende løsning i løbet af den sidste halve snes år.

Afgørende landvindinger er derimod nået inden for udforskningen af krønikens *indhold* og *form*; nærlæsning af teksten, nye spørgsmål til den, inddragelsen af den i utraditionelle sammenhænge har bragt helt nye perspektiver ind i forståelsen af værkets tekst og dets litteraturhistoriske egenart.

Med en helt speciel indfaldsvinkel har Jens Juhl Jensen (1976) søgt at påvise, at Saxos Bjarkemålstekst er komponeret efter talharmoniske regler og tilhører en klassisk/middelalderlig latinsk tradition for numerologisk komposition af vers.

Et større afsnit (s. 86-150) i Thomas Riis' disputats fra 1977 er – i fortsættelse

af Inge Skovgaard-Petersens afhandling fra 1969 – viet en sammenhængende analyse af Saxos statsretslige teorier: kongeideologi, terminologi og begrebsapparat, forestillingerne om kongernes adkomstret til tronen, lykkebegrebet og brugen af typologiske paralleller.

Kurt Johannessons bog om Saxo (1978, anmeldt i *Danske Studier* 1980) er et ambitiøst forsøg på at afdække nye lag i krønikens indholdsstruktur. Med støtte i den europæiske latinsprogede lærdomstradition og dens institutioner søger Johannesson bag værket kronologisk arrangerede stofmasser at finde en sammenhængende systematisk komposition, der kan fungere som nøgle til tolkningen af et allegorisk indhold bag det historiske. I forlængelse af Johannesson har Eric Christiansen (1981) prøvet at finde frem til de litterære strukturer bag fortællingerne i sidste del af *Danmarkskrøniken*.

Med Birgit Strands disputats fra 1980 har også den kvindehistoriske litteraturforskning bemærget sig Saxo. Birgit Strand gør gennem en analyse af samtlige kvindeskikkelser og -fremstillinger i værket rede for Saxos kvindesyn og placerer det i forhold til den samtidige kvindeopfattelse. Mere dybtgående analyser af kvindebillede og kønsroller i enkeltpartier af teksten er senere givet af N. H. Holmqvist-Larsen (1983, om frierhistorierne i Saxos 7. bog) og Nanna Damsholt (1985, s. 109-154, om Saxos 8. bog).

Studiet af Saxo med udgangspunkt i kvindebilledet har relevans for mange af de traditionelle Saxoproblemer og har f.eks. også afdækket en gennemgående ideologisk dobbeltbundethed i teksten: en modsætning mellem de eksplicit formulerede, programmatisk udsagn, der næsten altid tilslutter sig den herskende, officielle ideologi, og tekstens implicite episke udsagn, der ofte på subversiv vis afviger fra eller ligefrem dementerer programmerklæringerne. Birgit [Strand] Sawyer har i en artikel fra 1985 demonstreret, hvorledes den ideologiske dobbeltbundethed over en bred front præger fremstillingen af forholdene under Valdemar I.

Inspireret af oral literature-forskningen er både Hilda Ellis Davidson (1981), Joaquín Martínez-Pizarro (1981) og William F. Hansen (1983), der inddrager den mundtlige kulturs kommunikationsformer og narrative strukturer i analysen af Saxos sagnhistoriske fortællinger.

Med anvendelse af den klassiske filologis stringente arbejdsmetoder har Karsten Friis-Jensen i sin disputats fra 1987 sat sig for at efterprøve den alment accepterede teori, at de latinske vers i Saxos *Danmarkskrønike* er parafraser over (hovedsageligt tabte) oldnordiske kvad. En detaljeret sammenstilling af Saxos latinske vers med paralleller og forbilleder i den klassiske og middelalderlige latinsprogede verslitteratur fører til det resultat, at Saxo som digter snarere skal ses i relation til en latinsk verstradition end som oversætter fra det oldnordiske.

Et nyt storstilet forsøg på en helhedstolkning af Saxos værk er givet af Inge Skovgaard-Petersen i disputatsen fra 1987, der gennem indtrængende og veldokumenterede kildekritiske, litterære og idchistoriske analyser af udvalgte centrale tekstafsnit søger at dokumentere, at Saxos kæmpemæssige værk er båret af en genremæssig, ideologisk og kompositorisk helhedskonception. *Danmarkskrøniken* ses som en nationalhistorie, koblet på den middelalderlige uni-

versalhistorie og som denne båret af et kristent historiesyn; værkets todelte komposition betragtes som udtryk for en bevidst, typologisk/figuralmetodisk teknik. Skovgaard-Petersens stofmættede kompositionsanalyser vil være af grundlæggende betydning ikke blot for Saxo-forskningen, men helt sikkert også for den litteraturhistoriske forskning, der beskæftiger sig med spørgsmålet om kompositorisk enhed (unity) i de todelte (diptych-komponerede) folkesproglige episke værker fra middelalderen.

Folkeviserne

Populære udgaver med originale tekster. Undervisningssystemets behov for rimeligt frisk udseende udgaver af det uopslidelige folkevisemateriale fremlokke til stadighed nye folkeviserantologier til litteraturundervisningen. Fra det sidste tiår kan nævnes: Jørgen Lorenzens tematisk ordnede udvalg af *Folkeviser* (1978), der som Dansk lærerforenings bud på et hensigtsmæssigt folkevisesepensum til gymnasiebrug har haft hele tre forgængere i dette århundrede (ved hhv. Axel Orlík og Ida Falbe-Hansen (1899-1909), Ernst Frandsen (1937), Erik Dal (1968)); kapitlet 'Hvordan tænkte de?' i Henrik Adrian og Mette Mortensens tværfaglige gymnasieantologi *Fra slave til fæstebonde* (1978), der, med henblik på udnyttelse af viserne som bevidsthedshistoriske kilder, sammenstiller en række folkevisetekster og tekster om folkeviser; også i *Samlerens antologi af nordisk litteratur 2* (ved Sigurd Kværndrup m.fl., 2. udg. 1983) er folkeviselitteraturen rigt repræsenteret.

Iørn Piø og Rita Pedersen præsenterer i *Dronningens Visebog* (1984) en folkemindesamlers visekollektion fra det 16. århundrede – en samling folkeviser og andre viser, der er nedskrevet af en anonym 1500-talsskriver, hvis optegnelser efter Piøs opfattelse gengiver folkelig tradition.

Nordiske folkeviser. Medens den videnskabelige udgivelse af de danske og islandske middelalderballader (*Danmarks gamle Folkeviser* 1-12 (1853-1976), *Íslenszk fornkvæði* 1-7 (1962-1970)) forlængst er afsluttet, er en tilsvarende udgivelse af de svenske og norske middelalderballader først lige begyndt (ved hhv. Bengt R. Jonsson (1983, 1986) og Ådel Gjøstein Blom (1982)).

Almindelige behandlinger. Ajourførte litteraturhistoriske oversigter indgår i Henrik Adrians og Mette Mortensens (1978), Jørgen Lorenzens (1978), Sven H. Rossels (1982) og Sigurd Kværndrups (1983) antologier.

Et antal symposiumsberetninger (udgivet af Patricia Conroy (1977), Otto Holzapfel, Julia McGrew og Iørn Piø (1978), Rita Pedersen og Flemming G. Andersen (1985)) giver et indtryk af det samlede kompleks af problemer, der optager balladeforskningen i dag; kun en beskeden del heraf er spørgsmål, der udspringer af eller vedrører studiet af folkevisen som middelalderlig litterær genre, og som dermed falder inden for den bibliografiske horisont her.

Vésteinn Ólasons solide standardværk om de islandske folkeviser (1982) er som helhed og i en række detaljer – specielt gennemgangen af de islandske

folkeviser, der har paralleller i dansk overlevering – af interesse for dansk litteraturhistorisk folkeviseforskning.

Iørn Piøs disputats fra 1985 indeholder en samlet oversigt over den danske folkevises overlevering og gennemgår, ud fra forfatterens teori om folkeviseens traditionshistorie (se nedenfor til s. 129), i form af udførlige eller mere summariske enkeltanalyser over 100 forskellige folkeviser.

Visernes (især riddervisernes og de historiske visers) ideologiske univers søges, gennem analyser af udvalgte tekster, bestemt og forankret i et bestemt historisk miljø af bl.a. Lise Præstgaard Andersen (1978, 1981), Sigurd Kværndrup (1978), Peter Meisling (1977), Klaus P. Mortensen (1979), Niels Kayser Nielsen og Martin Salmonsens (1986).

Overleveringen

83. *Adelsoverleveringen*. Karen Thuesen har (1986) søgt at afdække omridset af en tabt fælleskilde for 3 adelsvisebøger fra 16./17. århundrede.

Adelsvisebøgernes forhold til taberede tekster som spotte- og skæmteviser er analyseret af Rita Pedersen (1985).

»Hjertebog«. Otto Holzapfel (1980) har påpeget den boghistoriske lighed mellem Hjertebogen og en fransk adelsvisesamling fra det 15. århundrede.

Rentzels håndskrift. Karsten Christensen har (1986) rejst tvivl om Vedels andel i håndskriftets tilblivelse.

84. *Skillingsvisetraditionen*. Iørn Piø (1985) går ud fra, at der allerede i begyndelsen af det 16. århundrede har eksisteret en betydelig skillingsviseproduktion, som bygger på og delvis afløser en middelalderlig mundtlig markedsvise-tradition.

85. *Formelsprog*. Med balladernes episke formler som grundlag har Otto Holzapfel i en række studier (1978, 1978, 1980, 1982) søgt at nå til en adækvat beskrivelse af visernes særlige fortælle-måde og narrative struktur.

85. *Sproget*. Oversigter over de nordiske folkevise-sprogform er givet af Magne Myhren (1981), der understreger, at balladerne fremtræder i en som helhed eftermiddelalderlig sprogform, og Lars Huldén (1983), der registrerer en række syntaktiske træk, som er specifikke for balladerne.

Ridderviser

89. *Torbens datter* analyseres med henblik på afdækning af magtrelationerne i teksten af Thomas Bredsdorff (1986).

90. *Ebbe Skammelsøn*. Jens Aage Doctor sammenstiller (1979) visen med den gammeltestamentlige fortælling om Jakob og Esau.

92. *Kvindebilledet*. Lise Præstgaard Andersen (1978; 1982, passim) foretager en opdeling af viserne med kvindelig hovedperson i to grupper: en, hvis kvinder er handlekraftige personer, og en anden, der fremstiller vege, passive kvindetyper. Det er typisk i den sidste gruppe, man finder ballader, der har stoffællesskab med andre europæiske landes ballader og kun er repræsenteret i den sent optegnede almueoverlevering.

Historiske viser

I forbindelse med udgaven af *Sveriges Medeltida Ballader* har Karl-Ivar Hildeman udarbejdet kommentar til de historiske viser; foreløbig er, i hans *Tillbaka till balladen* (1985), offentliggjort kilde- og tekstkritiske afhandlinger om SMB nr. 55, 57-59 (Dronning Dagmar- og Bengerd-viserne samt visen om Vreta klosterrov # DgF nr. 132, 135, 139, 138, til hvilke DgF-kommentaren senest blev ajourført af H. Grüner-Nielsen i DgF X : 3 (1943)), SMB nr. 60-61 (Folke Lovmandsøn-viserne # DgF nr. 180-181, der blev kommenteret af Hildeman selv i DgF X:5 (1958)) og SMB nr. 63 (Sturevisen, der ikke kendes i dansk overlevering).

109. *Ubetydeligheder*. Visen om kong Hanses bryllup (DgF 166) henføres af Peter Meisling (1987) til 1530/1540rne.

Trylleviser

Eva Danielsson, Iørn Piø og Anne Swang har (1963, i anledning af udgivelsen af de svenske trylleviser i *Sveriges Medeltida Ballader* 1) beskrevet forskellige elementer i trylleviserne (runemagi, overnaturlige væsener, omskabelse).

114. *Germand Gladensvend*. Bent Pedersbæk Hansen har (1977) søgt at tolke visen ud fra det psykiatriske dobbeltbindingsbegreb.

118. *Elverskud* er af Lars Lönnroth (1978) tolket ud fra spændingen mellem indhold (elverpigernes dans) og den formodede oprindelige fremførelsessituation (kædedans). Forskellene mellem visens form i den ældre adelsoverlevering og den yngre almuetradition svarer godt til en teori om, at der er tale om en oprindelig adelig dansevis, der er blevet omfunktioneret til brug i et almueunderholdningsmiljø.

120. *Jomfruen i Fugleham* er analyseret med henblik på det erotiske motiv af Bo Nielsen (1978).

Yngre visegrupper

127. *Hagbard og Signe*. Erik Sønderholm (1982) anbefaler, at man prøver at betragte visen som en 1500-tals gendigtning efter Saxos fremstilling af sagnet.

129. *Skæmteviser*. Den groteske/injurierende viselitteratur behandles bl.a. af Karl-Ivar Hildeman (1985, s. 222-235) og Rita Pedersen (1985).

Alder og oprindelse

Det er fortsat den herskende opfattelse, at folkevisen som genre er etableret i Danmark/Sverige i løbet af det 13. århundrede (jfr. Bengt R. Jonsson (1978)); at de enkelte bevarede viser og visetekster i overlevering fra det 16. århundrede eller senere ikke ureflekteret kan bruges som tekstkilder til højmiddelalderens litteratur- og mentalitetshistorie, er på den anden side et synspunkt, der ikke længere opleves som udtryk for malplaceret radikal skepticisme. Karl-Ivar Hildemans metodisk forbilligede folkevisestudier fra 1950'erne (genoptaget i Karl-Ivar Hildeman (1985)) har f.eks. nogenlunde uigenkaldeligt berøvet de allerfleste historiske viser deres guldrandede status af samtidsdokumenter, og der kan nu netop gøres en pointe ud af at holde teksterne op imod f.eks. en senmiddelalderlig bevidsthed (Niels Kayser Nielsen og Martin Salmonsens (1986)) eller bevidstheden i de eftermiddelalderlige miljøer, hvor folkevisen er overleveret: Peter Meisling (1977), Sigurd Kværndrup (1978), Klaus P. Mortensen (1979), Lise Præstgaard Andersen (1981) – for slet ikke at tale om den folkloristiske balladeforskning.

I en disputats fra 1985 (anmeldt i *Danske Studier* 1986) skelner Iørn Piø – dristigt, men unægtelig uden skudsikkert grundlag i kilderne og overleveringen – mellem en primær, århundredlang folketradition (fra ca. 1300 i form af en middelalderlig markedsvise, ca. 1500 udvidet med skillingsviser i den gamle stil) og en sekundær adelsvisetradition fra det 15. til det 17. århundrede. Dogmet om genrens højmiddelalderlige eksistens anfægtes ganske vist ikke principielt ved Piøs traditionshistoriske model, men det udhules til gengæld mærkbart ved hans praktiske anvendelse af den på et materiale af 110 enkeltviser: her trækkes ganske respektløst en række af danskundervisningens kanoniske folkevisetekster (som f.eks. »Torbens datter«, »Ebbe Skammelsøn«, »Niels Ebbesøn«) ud af den højmiddelalderlige sammenhæng, de plejer at indgå i, og anvises plads i kronologisk sene og socialt inferior rum i modellen.

En radikal tvivl m.h.t. folkevisegenrens middelalderlige eksistens er fremført af Erik Sønderholm (1978, 1982, 1984, jfr. Henrik Adrian og Mette Mortensen (1978), s. 180-182), der finder det ufrugtbart at beskæftige sig med hypoteser om folkevisens middelalderlige former og i stedet finder det værd at overveje, om ikke den folkevisegenre, vi kender, har kulmineret i netop det miljø – den danske adel i det 16. århundredes sidste halvdel – som stort set bærer hele den ældste bevarede skriftlige overlevering. – Sønderholms synspunkter afvises både af David William Colbert (1982), der mener, at Eufemiavisernes brug af formler beviser folkevisegenrens eksistens i Norden omkring år 1300, og af Karl-Ivar Hildeman (1985, s. 278-306).

130. *Omkvædets* funktion i det episke forløb er undersøgt af Lanae H. Isaacson (1983), der påpeger, at omkvædet ikke blot fungerer lyrisk, men også har narrative, referentielle (dramatiske) og symbolske funktioner.

133. *Europæiske forbilleder*. I et symposieindlæg (1978) har Lajos Vargyas resumeret sine teorier om middelalderballadens vandring. David William Colbert (1978, 1982) ser riddervisen som en videreudvikling af den franske ron-deau og chanson de toile.

Den yngre middelalder (1300-1520)

137. *Kulturens udbredelse til større kredse af Befolkningen*. Karen Schousboe har (1986 og [1988?]) undersøgt læse- og skrivekyndighedens udbredelse i sen-middelalderens Danmark, specielt skriftens funktion i godscjermiljøet.

139. *Håndskriftoverleveringen*. Thelma Jexlev har (1982) beskrevet et antal typiske håndskrevne bøger fra senmiddelalderen.

Birgittinsk litteratur. De særlige sproglige (syntaktisk-stilistiske, leksikalske) forhold i nogle fra svensk overtagne birgittinske tekster er undersøgt og beskrevet af Bertil Ejder (1976) og Britta Olrik Frederiksen (1984, 1986).

140. *Bogtrykkerkunsten*. Et større antal studier i de tidlige danske bogtryk og facsimileudgaver af inkunabler med tilknytning til Danmark er fremkommet i det sidste tiår – ikke mindst stimuleret af tre 500-årsjubilæer: Københavns Universitets i 1979, Universitetsbibliotekets i 1982 og 500-året 1982 for bogtrykskunstens første kendte anvendelse i Danmark.

Om Johann Snell, den første bogtrykker, der virkede i Danmark, skriver således både Ursula Altmann (1986) og Anne Riising (1982); en lille bog, han trykte i Odense 1482, er genudgivet i facsimile af Jacob Isager (1982). Det kongelige Biblioteks konservatorværksted har i forbindelse med en restaurering af bibliotekets eksemplar af Snells tryk af Odense-breviaret foretaget en teknisk undersøgelse af de bevarede rester af Johann Snells produktion i Danmark, jfr. Per M. Laursen (1983).

Til Universitetets og Universitetsbibliotekets 500-årsjubilæer udsendte Videnskabernes Selskab facsimileudgaver af latinske grammatikker fra hhv. 1493 (*Tre latinske grammatikker* (1979), med boghistorisk efterskrift af Erik Dal og grammatikhistorisk efterskrift af Jan Pinborg) og 1486 (med efterskrift af Jan Pinborg (1982)). Foranlediget af jubilæerne 1982 er også Torben Niensens artikel (1986) om Rimkrøniken og Universitetsbibliotekets grundlæggelse og Erik Dals oversigter (1982) over de ældste danske bogtryk og bogtrykkere.

Uden for jubilæumssammenhængen står yderligere et par facsimileudgaver af gamle bogtryk: Klaus von Sees (1976) af Jutisch Lowbok 1484, Iver Kjærs og Erik Petersens (1979) af Peder Laale-trykkene 1506 og 1515. Skønt marginale bør her også nævnes facsimileudgaven af Filippo Nuvolonis hyldesttale til Christian den Første 1474 (ved Vivian Etting, Rodolfo Signorini, Birgitte Werdelin

(1984)) og Knud Bannings facsimileudgave af *Biblia Pauperum* – et værk, der ganske vist ikke er trykt i Danmark, men dog har været af central betydning for senmiddelalderens danske kalkmalerier (jfr. Knud Banning (1982) og Ulla Haastrups artikel om dansk kirkekunst med trykte forlæg (1982)).

Opbyggelse

142. *En klosterbog*. John Bergsagel og Niels Martin Jensen har (1979) sandsynliggjort, at håndskriftet er af franciskansk – og ikke dominikansk – oprindelse. Håndskriftets musikalske notation er tolket som tostemmig af Nils Schjørring (1972).

144. *Hellige Kvinder*. I *Jomfru-fortællinger* (1985, s. 151-156) har Birte Carlé analyseret legenderne om Kristina og Marina ud fra en forløbsmodel, der er udviklet på grundlag af en analyse af norrøne jomfrumartyrlegender.

148. *Prædiken*. Postillen i GkS 1390, 4° – »Vinterparten«, i 1865 udgivet af C. J. Brandt under titlen *Kirkeårets Søndags-Evangelier med Udlægning* – har Bertil Ejder (1976) indplaceret teksthistorisk og karakteriseret sprogligt i forhold til dens nærmeste teksthistoriske slægtninge, de svenske medeltidspostillor i AM 787, 4° (»MP 1«) og Sth. A 27 (»MP 2«). Selve teksten har Bertil Ejder ved en genudgivelse i 1984 inddraget som en del (»MP 8«) af det svenske korpus af medeltidspostillor – med rette, for så vidt som teksten utvivlsomt er fordansket fra en tabt svensk original.

Brugen af bibelcitater i en senmiddelalderlig latinsk prædikensamling (Peder Madsens fra sidste halvdel af det 15. århundrede) er undersøgt af Anne Riising (1985).

149. *Bønnebøger*. Karl Martin Nielsens udgave af *Middelalderens danske Bønnebøger* begyndte at udkomme i 1946, og med udsendelsen af 4. bind i 1963 forelå en komplet udgave af senmiddelalderens danske bønnebogstekster. Med et afsluttende femte bind (1981) har Karl Martin Nielsen meddelt beskrivelser af de håndskrifter og tryk, der er benyttet i udgaven, fortløbende kommentarer til udgavens tekster (m. henvisninger til danske, svenske og – mere sporadisk – andre paralleltekster) samt en række nyttige registre.

Nogle af de tekster, der indgår i bønnebogsudgaven, stammer fra den tyske mystiker Mechtild af Hackeborns *Liber spiritualis gratiæ*. Efter en filologisk undersøgelse har Britta Olrik Frederiksen (1984) kunnet konkludere, at de pågældende bønners forekomst i danske bønnebøger ikke er vidnesbyrd om, at Mechtilds værk har været kendt i Danmark i senmiddelalderen; de pågældende uddrag er snarest kommet hertil via bønnebogsgenren, sandsynligvis fra Sverige.

Sandsynlighed for svensk oprindelse tillægger Britta Olrik Frederiksen også den oversættelse af *Vulgatas* 118. Davidssalme, der indgår i bønnebogen AM 75, 8°.

150. *Bibeloversættelse*. De svenske og danske prædikensamlingers indhold af bibeltekster og -citer har Bertil Ejder (1976) samlet og ordnet efter bog, vers og kapitel i Vulgata. Bønnebøgernes danske gengivelser af Davidssalmer er registreret hos Karl Martin Nielsen (1982, s. 83-84).

Videnskab og populærlitteratur

151. De europæiske *universiteteters* ældste historie er beskrevet af Olaf Pedersen i bogen *Studium Generale* (1979).

152. *Videnskaben. Danske lærde*. Oversigter over de danskfødte Pariserfilosofers skolastiske forfatterskaber er meddelt af Jan Pinborg (1977, jfr. også Pinborgs artikler om de enkelte forfattere i *Dansk Biografisk Leksikon*) og Sten Ebbesen (1984).

Af filosofen *Boethius de Dacias* værker er udgivet yderligere 3 bind: kommentaren til Aristoteles' *Topica* (om argumenter og diskussionsformer, ved Jan Pinborg og N. J. Green-Pedersen (1976)), *Pseudo-Boethius'* kommentar til Aristoteles' *Sophistici elenchi* (om fejlslutninger, ved Sten Ebbesen (1977)) og kommentaren til Aristoteles' *Meteora* (om kemi, ved Gianfranco Fioravanti (1979)). *Boethius'* *Modi significandi* er genudgivet med engelsk oversættelse af A. Charlene McDermott (1980).

153. *Petrus de Dacias* matematiske og astronomiske arbejder er beskrevet af Olaf Pedersen (1976, 1982) og udgivet af Fritz Saaby Pedersen (1983-84).

Jacobus Nicolai de Dacias Liber de distinctione metrorum er udgivet af Aage Kabell (1967, 1971-80).

Om *Nicolaus Drukken de Dacia*, se N. J. Green-Pedersen (1981).

Et mammutværk i 14 bind om *Københavns Universitets* historie i anledning af 500-årsjubilæet 1979 er under udgivelse (red. Svend Ellehøj (1979 ff.)). Jan Pinborg har (1981) offentliggjort en specialundersøgelse om de danske studenter forhold ca. 1450-1535.

Nogle lærebøger, der har været brugt i Danmark i senmiddelalderen, er beskrevet af Jan Pinborg (1979, 1982) og Olaf Pedersen (1982).

154. *Peder Laales ordsprog*. Den danske tekstoverlevering er udgivet, for de centrale tekstens vedkommende (håndskriftfragmentet, 1506-, 1515- og 1626-trykkene) i facsimile, af Iver Kjær og Erik Petersen (1979). Udgaven indeholder desuden en oversættelse af Christiern Pedersens latinske kommentar og en samlet redegørelse for de problemer af filologisk og litteratur-, traditions- og lærdomshistorisk art, der knytter sig til Peder Laale-teksten.

Nogle randbemærkninger m.h.t. den middelalderlige ordsprogssamlings anvendelse som skolebog er fremsat af Niels Haastrup i artiklen 'Lolliana' (1982) og artiklen 'Sprogarbejdere – med og uden bøger' (1982), der inddrager tek-

sten i en række betragtninger over emnet hukommelseskunst/skriftbrug i Danmark på tærsklen til bogtrykskunstens epoke.

157. *Mandevilles rejse*. S. A. J. Bradley (1976) har rehabiliteret Stockholmerhåndskriftets oplysning om, at teksten er oversat (1434 eller 1444) af en – i øvrigt ukendt – klerk i Roskilde Stift ved navn Peter Hare; Bradley anser det for sandsynligt, at Stockholmerhåndskriftet af Mandeville oprindeligt har hørt sammen med Stockholmerhåndskriftet af Sagnkrøniken, og påpeger, at Mandevilles rejse – ud over sine øvrige tvivlsomme kvaliteter – kunne have en særlig interesse for et dansk publikum som pseudohistorisk kilde til Holger Danskes historie.

Presbyter Johannes' brev, et andet eksempel på den fabelagtige geografiske litteratur er udgivet af Allan Karker (1978) efter den af Toldberg fremdragne tekst i Jyske Lov-håndskriftet Thott 585, 8° (ca. 1500) med paralleltekst fra Ghemen-trykket 1510, den dermed nært beslægtede svenske tekst (i håndskriftet Upps. C 213, ca. 1450) samt den latinske originaltekst.

Historie

160. *Annaler*. Om udg. se ovenfor til s. 62.

Sjællandske årbogs fortsættelse er oversat af Rikke Agnete Olsen (1981). Tage E. Christiansen har (1984) offentliggjort og kommenteret en uafsluttet afhandling af Erik Arup om Sjællandske krønikes forfatter; Christiansen finder hverken Erik Arups eller Rikke Agnete Olsens forsøg på en forfatterbestemmelse overbevisende.

Lyrisk

162. *Stabat mater-oversættelserne* er analyseret af Pil Dahlerup (1987).

163. Om *Dagvisen* har Bengt R. Jonsson (1977) fremsat den teori, at der er tale om en tekst, der oprindeligt er stykket sammen af bønner i forskellige strofeformer. Tekstens indhold er analyseret af Pil Dahlerup (1987).

165. To radioforedrag om *Mariaviserne* (af Johanne Brandt-Nielsen) er udgivet som pjece (1979).

Fortællende digtning

185. *Ridderromanerne*. Med kalkmalerierne i Skibet og Hornslet kirker som grundlag hævder Otto Norn (1982), at visse af Artursagnene i en eller anden form har været kendt i Danmark i det 13. århundrede.

Indholdet af ridderromanhåndskriftet K 47 (slutn. af 15. årh.) har Jürg Glauser (1986) placceret i en receptionshistorisk ramme.

188. *Rimkrøniken*. Torben Nielsen har (1986) sat Rimkrønikestrykket 1495 ind i en boghistorisk sammenhæng; Niels Haastrup (1982) kontrasterer Rimkrønikens – af den mundtlige fortællekunst prægede – fremstillingsform med skolebøgernes måde at forholde sig til tekster på. Hanne Regnar har (1983) identificeret den grænseliste, der ligger til grund for indskuddet om grænsedragningen mellem Danmark og Sverige i Rimkrønikens rim om Svend Tveskæg.

Skuespillet

Ulla Haastrups teori (1972, jfr. 1986) om en sammenhæng mellem kalkmalerierne i Råsted kirke og det europæiske liturgiske drama har vundet tilslutning fra flere sider (Lise Gotfredsen (1975), Klaus Neiiendam (1986)). Ulla Haastrup (1975, 1980) og Søren Kaspersen (1975; 1985, s. 48) har i senere artikler udpeget andre kalkmalier (Sulsted, Bellinge, Everöd, Knislinge), der synes at have forbindelse med det liturgiske drama. Søren Kaspersen har i et (endnu upubliceret) foredrag ved Odensesymposiet 1986 gjort rede for de skriftlige og billedmæssige vidnesbyrd om forekomsten af liturgiske skuespil i middelalderens Danmark.

Teaterhistorikeren Klaus Neiiendam har i 1986 udsendt en bog om *Middelalderteatret i Danmark* (jfr. Klaus Neiiendam (1987)), der i tre essays kaster lys over sider af hhv. det kirkelige, det politiske og det folkelige teater: de liturgiske spil, det historisk/politiske drama Ludus de sancto Kanuto duce (der underkastes en dramaturgisk analyse) og gøglernes underholdning.

Bibliografi

- Henrik Adrian, Mette Mortensen, 'Hvordan tænkte de?', i: H. A., M. M. (udg.), *Fra slave til fæstebonde. Problemer i dansk middelalder* (Værkstedsserien. København, 1978), 169-226.
- Erling Albrechtsen, *Ælnoths Krønike*. Oversat og kommenteret af E. A. (Odense, 1984).
- Esben Albrechtsen, *Middelalderlige Håndskriftfragmenter, Rigsarkivet* (København, 1976).
- Marianne Alenius, 'Hvem skrev dronning Ingeborgs breve?', *Historisk Tidsskrift* 86 (København, 1986), 283-289.
- Ursula Altmann, 'Johann Snell', i: Hans Bekker-Nielsen, Marianne Børch, Bengt Algot Sørensen (red.), *From Script to Book* (Proceedings of the Seventh International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 15-16 November, 1982. Odense, 1986), 35-49.
- Lise Præstgaard Andersen, 'Kvindeskildringen i de danske ridderviser – to tendenser', *Sumlen* 1978 (Stockholm, 1978), 9-23.

- Lise Præstgaard Andersen, 'Danske og engelske folkeviser', *Danske Studier* 1978 (København, 1978), 29-41.
- Lise Præstgaard Andersen, 'The Development of the Genres – the Danish Ballad', *Sumlen* 1981 (Stockholm, 1981), 25-35.
- Lise Præstgaard Andersen, *Skjoldmøer – en kvindemyte* (København, 1982).
- Merete Geert Andersen, Jørgen Raasted, *Inventar over Det kongelige Biblioteks Fragmentsamling* (Specialhjælpemidler/Det Kgl. Bibliotek 6. København, 1983).
- Knud Banning, 'Biblia Pauperum and the wall paintings in the church of Bellinge. The Book and the church wall', i: Flemming G. Andersen, Esther Nyholm, Marianne Powell, Flemming Talbo Stubkjær (red.), *Medieval Iconography and Narrative* (Proceedings of the Fourth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 19-20 November, 1979. Odense, 1980), 124-134.
- Knud Banning, *Biblia Pauperum. Billedbiblen fra middelalderen*. Med indledning og oversættelse af K.B. (København, 1984).
- John Bergsagel, 'Liturgical relations between England and Scandinavia as seen in selected musical fragments from the 12th and 13th centuries', *Føredrag och diskussionsinlägg från nordiskt kollokvium III i latinsk liturgiforskning* (Helsingfors, 1975), 11-26.
- John Bergsagel, 'Songs for St. Knud the King', *Musik og forskning* 6/1980 (København, 1980), 152-166.
- John Bergsagel, Niels Martin Jensen, 'A Reconsideration of the Manuscript Copenhagen AM 76, 8°', i: Mette Müller (red.), *Festskrift Henrik Glahn* (København, 1979), 19-33.
- Ådel Gjøstein Blom, *Norske mellomalderballader 1: Legendeviser* (Instituttet for sammenlignende kulturforskning, Ser. B: Skrifter, bd. 66. Oslo, 1982).
- Mogens Boisen (overs.), *Saxo: Danmarks Riges Krønike 1-3* (København, 1985).
- Axel Bolvig, 'Hvis blot kong Niels kendte sine egne kræfter', *Skalk* 1975:3 (Århus, 1975), 18-27.
- Ivan Boserup, 'The Angers fragment and the archetype of Gesta Danorum', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 9-26.
- Ivan Boserup, [anm. af C. A. Christensen, Herluf Nielsen (udg.), *Diplomatarium Danicum* 1. rk., 3. bd., 2. del], *Historisk Tidsskrift* 83 (København, 1982-83), 113-120.
- Ivan Boserup, 'Replik til C. A. Christensens antikritiske indlæg om den nye udgave af Abbed Vilhelms breve', *Historisk Tidsskrift* 84 (København, 1984), 86-87.
- Ivan Boserup, 'Om nogle fragmenter og nogle lakuner i abbed Vilhelms brevsamlings archetypus', i: Søren Chr. Hindsholm (red.), *Man må studere ... Festskrift til G. Torresin* (Århus, 1984), 45-62.
- Ivan Boserup, 'En spøgelseshistorie. Om den filologiske metode bag redaktio-

- nen af Diplomatarie-udgaven af abbed Wilhelms breve', *Museum Tusculanum* 52-55/1983 (København, 1986), 157-176.
- S. A. J. Bradley, 'Mandevilles Rejse. Some Aspects of its changing Role in the later Danish Middle Ages', *Medieval Scandinavia* 9/1976 (Odense, 1976), 146-163.
- Johanne Brandt-Nielsen, *Mariaviser* (Herning, 1979).
- Thomas Bredsdorff, "Peders far og Torbens datter' eller lille lære om magt og drama", i: T.B., *Magtspil. Europæiske familie billeder. Samtalen i teatret – samtale med teatret* (København, 1986), 9-24.
- Carsten Breengard, *Muren omkring Israels Hus. Regnum og Sacerdotium i Danmark 1050-1170* (København, 1982).
- Carsten Breengard, 'Positivism og Weibull-mytologi', *Historisk Tidsskrift* 86 (København, 1986), 274-283.
- Erik Buus (udg.), *Consuetudines Lundenses. Statutter for kannikesamfundet i Lund c. 1123* (København, 1978).
- Birte Carlé, *Jomfru-fortællingen. Et bidrag til genrehistorien* (Odense University Studies in Scandinavian Languages and Literatures 12. Odense, 1985).
- Aksel E. Christensen, 'Tiden 1042-1242', i: A. E. C., H. P. Clausen, Svend Ellehøj, Søren Mørch (red.), *Danmarks historie* 1 (København, 1977), 211-399.
- Aksel E. Christensen, 'Sunesen, Anders', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 14. bd. (København, 1983), 208-211.
- C. A. Christensen, Herluf Nielsen (udg.), *Diplomatarium Danicum* 1. rk., 3. bd., 2. del: Epistolæ abbatis Willelmi (København, 1977).
- C. A. Christensen, Herluf Nielsen (overs.), *Danmarks Riges Breve* 1. rk., 3. bd.: 1170-1199 og Abbed Vilhelms brevsamling (København, 1977).
- C. A. Christensen, 'Antikritiske bemærkninger til Ivan Boserups anmeldelse af den nye udgave af abbed Wilhelms breve', *Historisk Tidsskrift* 83 (København, 1983), 207-210.
- Karsten Christensen, *Om overleveringen af Sven Aggesens værker* (Skrifter udgivet af Det historiske Institut ved Københavns Universitet 10. København, 1978).
- Karsten Christensen, 'Sven Aggesen', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 1. bd. (København, 1979), 74.
- Karsten Christensen, 'Om den ny udgave af Danmarks middelalderlige annaler', *Fortid og Nutid* 29 (København, 1981), 163-175.
- Karsten Christensen, 'Lidt om det rentzelske vischåndskrifts overlevering og tilblivelse', *Danske Studier* 1986 (København, 1986), 132-137.
- Eric Christiansen, 'The place of fiction in Saxo's later books', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 27-37.
- Eric Christiansen (udg., overs.), *Saxo Grammaticus: Danorum Regum Heroumque Historia Books X-XVI*. The text of the first edition with translation and commentary, 1-3 (BAR International Series 84, 118. Oxford, 1980-1981).

- Tage E. Christiansen, 'To gejstlige Typer fra Valdemarstiden', i: Karsten Fledelius, Niels Lund, Herluf Nielsen (red.), *Middelalder, metode og medier*. Festskrift til Niels Skyum-Nielsen (København, 1981), 167-181.
- Tage E. Christiansen, 'Bo Falk eller Mogens Jensen? Yngre Sjællandske Krønikes forfatter', *Historisk Tidsskrift* 84 (København, 1984), 1-22.
- David Colbert, 'The Danish Bower Ballad: A Seminal Type', i: Patricia Conroy (red.), *Ballads and Ballad Research* (Selected Papers of the International Conference on Nordic and Anglo-American Ballad Research, University of Washington, Seattle, May 2-6, 1977. Seattle, 1978), 7-16.
- David William Colbert, *The Medieval Origin of the Scandinavian Knightly Ballad* [Diss. Univ. of Washington, Seattle, 1982; xeroxkopi i Det kgl. Bibliotek, Kbh.].
- Patricia Conroy (red.), *Ballads and Ballad Research* (Selected Papers of the International Conference on Nordic and Anglo-American Ballad Research, University of Washington, Seattle, May 2-6, 1977. Seattle, 1978).
- Pil Dahlerup, 'Den signede dag', 'Stabat mater på dansk', i: P.D., *Liv og lyst* (København, 1987), 9-43, 45-74.
- Erik Dal, 'Boghistorisk efterskrift', i: *Tre latinske Grammatikker*. Trykt af Gotfred af Ghemen i København 1493 og udgivet i Facsimile ved Københavns Universitets 500-års Jubilæum af Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab (København, 1979), 219-231.
- Erik Dal, 'På vej ud af middelalderen', 'De vandrende trykkere', i E.D., *Dansk Provinsbogtryk gennem 500 år*. En boghistorisk skitse i elleve streger (Esbjerg, 1982), 9-19, 20-29.
- Erik Dal, '50 trykte bøger 1482-1522', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 67-86.
- Nanna Damsholt, 'En Studie i Valdemarstidens Kvindesyn', i: Nynne Koch (red.), *Kvindestudier* 2, (København, 1978), 117-145.
- Nanna Damsholt, 'Abbed Vilhelm af Æbelholts brevsamling', *Historisk Tidsskrift* 78 (København, 1978), 1-22.
- Nanna Damsholt, 'Women in Latin Medieval Literature in Denmark e.g. annals and Chronicles', i: Birte Carlé, Nanna Damsholt, Karen Glente, Eva Trein Nielsen (red.), *Aspects of Female Existence* (Proceedings from The St. Gertrud Symposium »Women in The Middle Ages« Copenhagen, September, 1978. København, 1980), 58-68.
- Nanna Damsholt, 'Women in Medieval Denmark – A Study in Rape', i: Niels Skyum-Nielsen, Niels Lund (red.), *Danish Medieval History. New Currents* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 1. København, 1981), 71-93.
- Nanna Damsholt, *Kvindebilledet i dansk højmiddelalder* (København, 1985).
- Eva Danielsson, 'Runmagi i balladerna', *Sumlen* 1983 (Stockholm, 1983), 105-113.
- Hilda R. Ellis Davidson, 'Wit and eloquence in the courts of Saxo's early kings', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Au-*

- thor between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 39-52.
- Hilda Ellis Davidson (udg.), *Saxo Grammaticus: The History of the Danes. Books I-IX*. Transl. by Peter Fischer, 1-2 (Cambridge, 1979-80).
- Helle Døgnbol, Helle Jensen (overs.), *Jomsvikingerne Saga* (København, 1978).
- Jens Aage Doctor, 'Omkring humanismen', i: *Meddelelser fra Dansk lærerforening 1979* (København, 1979), 3-27.
- Sten Ebbesen (udg.), *Incertorum Auctorum Quaestiones super Sophisticos Elenchos* (Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi 7. København, 1977).
- Sten Ebbesen, 'Anders Sunesen', 'Danske skolastikere i udlandet', i: Søren Kaspersen, Sigurd Kværndrup, Lars Lönnroth, Thorkil Damsgaard Olsen, *Dansk litteraturhistorie 1* (København, 1984), 295-304, 415-424.
- Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985).
- Sten Ebbesen, 'Hexaemerons svære passager: kvæstioner og teologisk logik', i: S.E. (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 137-150.
- Sten Ebbesen, Lars Boje Mortensen, 'A Partial Edition of Stephen Langton's Summa and Quaestiones with Parallels from Andrew Sunesen's Hexaameron', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 49 (København, 1985), 25-224.
- Sten Ebbesen, Lars Boje Mortensen (udg.), *Andreae Sunonis filii Hexaameron* (Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi 11:1. København, 1985).
- Harald Ehrhardt, *Der Stabreim in altnordischen Rechtstexten* (Skandinavistische Arbeiten 2. Heidelberg, 1977).
- Bertil Ejder (udg.), *Det bibliska materialet i de östnordiska postillorna på folkspråken* (Samlingar utgivna av Svenska fornskrift-sällskapet 250. Stockholm, 1976).
- Bertil Ejder, 'Om den medeltida danska postillan i cod. GkS 1390 4° (DaP) och dess ställning i nordisk tradition', *Kyrkohistorisk årsskrift 1976* (Skrifter utg. av Svenska kyrkohistoriska föreningen I:76. Uppsala, 1976), 67-92.
- Bertil Ejder (udg.), *Svenska medeltidspostillor 8* (Samlingar utgivna av Svenska fornskrift-sällskapet 253. Lund, 1983).
- Per Ekström, *Lunds domkyrkas äldsta liturgiska böcker* (Lund, 1985).
- Svend Ellehøj (red.), *Københavns Universitet 1479-1979 1-14* (København, 1979 ff.).
- Vivian Etting, Rodolfo Signorini, Birgitte Werdelin (udg.), *Fra Christian I's Italiensrejse 1474*. En latinsk hyldesttale af Filippo Nuvoloni udgivet med indledning og Christiern Pedersens gammeldanske bearbejdelse (København, 1984).
- Ole Fenger, *Romerret i Norden* (Berlingske Leksikon Bibliotek. København, 1977).
- Ole Fenger, [anm. af Elsa Sjöholm, *Gesetze als Quellen mittelalterlicher Geschichte des Nordens*], *Historisk Tidsskrift* 79 (København, 1979), 112-124.

- Ole Fenger, 'Slægten og retssystemet', *Personalthistorisk Tidsskrift* 1979 (København, 1979), 89-104.
- Ole Fenger, 'L'influence du droit romain dans la Scandinavie medievale', *Ius romanum Medii Aevi* 5:14 (Milano, 1981).
- Ole Fenger, *Gammeldansk ret. Dansk rets historie i oldtid og middelalder* (København, 1983).
- Gianfranco Fioravanti (udg.), *Boethii Daci Quaestiones super IV librum Meteorologicorum* (Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi 8. København, 1979).
- Peter Fisher, 'On translating Saxo into English', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 53-64.
- Britta Olrik Frederiksen, *En dansk Mechtildtradition? En undersøgelse af nogle gammeldanske bønner* (København, 1984).
- Britta Olrik Frederiksen, 'Vulgatas 118. Davidssalme i gammeldansk oversættelse', *Opuscula* 8 (Bibliotheca Arnamagnæana 38. København, 1985), 264-297.
- Karsten Friis-Jensen, 'Nogle Martianus Capella-lån hos Saxo', *Museum Tusulanum* 32-33 (København, 1978), 76-80.
- Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981).
- Karsten Friis-Jensen, 'The Lay of Ingellus and its classical models', i: K.F.-J. (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 65-77.
- Karsten Friis-Jensen, Claus Lund (overs.), *Skjoldungernes Saga* (København, 1984).
- Karsten Friis-Jensen, 'Hvordan omstøbes bibelshistorie i heksametre?', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 221-231.
- Karsten Friis-Jensen, *Saxo Grammaticus as Latin Poet. Studies in the Verse Passages of the Gesta Danorum* (Analecta Romana Instituti Danici. Supplementum 14. Rom, 1987).
- Bertil A. Frosell, 'En gejstlig stormand ser på retten i Skåne', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 243-253.
- Michael H. Gelting, *Roskildekrøniken*. Oversat og kommenteret af M.H.G. (Århus, 1979).
- Michael H. Gelting, 'Kansleren Radulfs to bispevielser. En undersøgelse af Saxos skildring af ærkebisper- og pavestriden 1159-62', *Historisk Tidsskrift* 80 (København, 1980), 325-336.
- Jürg Glauser, 'Höfisch-ritterliche Epik in Dänemark zwischen Spätmittelalter

- und Frühneuzeit', i: Hans-Peter Naumann (red.), *Festschrift für Oskar Bandle* (Beiträge zur nordischen Philologie 15. Basel & Frankfurt a.M., 1986), 191-207.
- Lise Gottfredsen, *Råsted kirke – Spil og billede* (København, 1975).
- N. J. Green-Pedersen, 'Nicolaus Drukken de Dacia's Commentary on the Prior Analytics with Special Regard to the Theory of Consequences', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 37 (København, 1981), 42-69.
- Bjarni Guðnason, 'Saxo och Eiríksdrápa', i: Lars Svensson, Anne Marie Wieselgren, Åke Hansson (red.), *Nordiska studier i filologi och lingvistik. Festskrift tillägnad Gösta Holm* (Lund, 1976), 127-137.
- Bjarni Guðnason, 'Aldur og uppruni Knúts sögu helga', i: Bjarni Vilhjálmsson, Jónas Kristjánsson, Þór Magnússon (red.), *Minjar og menntir*. Afmælisrit helgað Kristjáni Eldjárn (Reykjavík, 1976), 55-77.
- Bjarni Guðnason, 'Frásögn Saxos af Sigurði slembidjákn', i B. G.: *Fyrsta saga* (Studia Islandica 37. Reykjavík, 1978), 55-66.
- Bjarni Guðnason, 'The Icelandic sources of Saxo Grammaticus' i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 79-93.
- Bjarni Guðnason (udg.), *Sögur Danakonunga* (Íslensk fornrit 35. Reykjavík, 1982).
- Bent Pedersbæk Hansen, 'I dobbeltbindingens kløer', *Kritik* 43 (København, 1977), 107-122.
- William F. Hansen, *Saxo Grammaticus and the Life of Hamlet*. A Translation, History, and Commentary (Lincoln, Nebraska, 1983).
- Karl-Ivar Hildeman, 'Historical Ballads and History', i: Patricia Conroy (red.), *Ballads and Ballad Research* (Selected Papers of the International Conference on Nordic and Anglo-American Ballad Research, University of Washington, Seattle, May 2-6, 1977. Seattle, 1978), 238-245.
- Karl-Ivar Hildeman, *Tillbaka till balladen* (Skrifter utg. av Svenskt visarkiv 9. Stockholm, 1985).
- Erich Hoffmann, 'Die dänischen heiligen Könige', i: E.H., *Die heiligen Könige bei den Angelsachsen und den skandinavischen Völkern. Königsheiliger und Königshaus* (Quellen und Forschungen zur Geschichte Schleswig-Holsteins 69. Neumünster, 1975), 89-196.
- Erich Hoffmann, 'Das Bild Knut Lavards in den erzählenden Quellen des 12. und 13. Jahrhunderts', i: Hans Bekker-Nielsen, Peter Foote, Jørgen Højgaard Jørgensen, Tore Nyberg (red.), *Hagiography and Medieval Literature* (Proceedings of the Fifth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 17-18 November 1980. Odense, 1981), 111-126.
- N. H. Holmqvist-Larsen, *Møer, skjoldmøer og krigere. En studie i og omkring 7. bog af Saxo's Gesta Danorum* (Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning 304. København, 1983).
- Otto Holzapfel, 'Scandinavian Folk Ballad Symbols, Epic Formulas and Ver-

- bal Traditions', i: Patricia Conroy (red.), *Ballads and Ballad Research* (Selected Papers of the International Conference on Nordic and Anglo-American Ballad Research, University of Washington, Seattle, May 2-6, 1977. Seattle, 1978), 113-121.
- Otto Holzapfel, 'Skandinaviske Volksballadenformeln: Merkmal traditioneller Improvisation oder literarischer/verbaler Tradierung?', *Sumlen* 1978 (Stockholm, 1978), 102-121.
- Otto Holzapfel, Julia McGrew, Iørn Piø (red.), *The European Medieval Ballad* (Proceedings of the Second International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 21-23 November, 1977. Odense, 1978).
- Otto Holzapfel, 'Hjertebogen, hjertebøger', *Sumlen* 1980 (Stockholm, 1980), 47-50.
- Otto Holzapfel, *Det balladeske. Fortællemåden i den ældre episke folkeviser* (Odense, 1980).
- Otto Holzapfel, 'Narrative Technique in the German and Danish Ballads – A Stylistic Sample', i: Flemming G. Andersen, Otto Holzapfel, Thomas Pettit (red.), *The Ballad as Narrative. Studies in the Ballad Traditions of England, Scotland, Germany and Denmark* (Odense, 1982), 101-152.
- Lars Huldén, 'Om balladernas språk', *Sumlen* 1983 (Stockholm, 1983), 126-131.
- Bengt Häggglund, 'Bildspråk och försoningslära. En studie i den 10. boken av Anders Sunesons Hexaameron', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 171-182.
- Kai Hørby, 'Tiden fra 1340 til 1523', i: Aksel E. Christensen, H. P. Clausen, Svend Ellehøj, Søren Mørch (red.), *Danmarks historie 2* (København, 1980), 13-270.
- Kai Hørby, 'Middelalderen', i: Niels Lund og K.H., *Samfundet i vikingetid og middelalder. 800-1500* (Dansk socialhistorie 2. København, 1981), 77-313.
- Kai Hørby, 'Anders Sunesens liv', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 11-24.
- Niels Hastrup, 'Sprogarbejdere – med og uden bøger. Om nogle skolebøger og Rimkrøniken', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 87-104. [Supplerende notesæt (Roskilde, 1982) stencil.]
- Niels Hastrup, 'Lolliana', *Danske Studier* 1982 (København, 1982), 110-112.
- Niels Hastrup, 'Three mss. from Esrom revisited in the Vatican Library', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-age Grec et Latin* 49 (København, 1985), 3-6.
- Niels Hastrup, 'Bøger i Danmark på Anders Sunesens tid', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 99-114.
- Ulla Hastrup, 'Kalkmalerier og senmiddelalderens spil – belyst ved en 1500-tals udmaling af Sulsted kirke i Jylland', i: Martin Blindheim (red.), *Fra Sankt Olav til Martin Luther* (Foredrag fremlagt ved det Tredje Nordiske Symposium for Ikonografiske Studier, Bårdshaug, den 21.-24. august 1972. Oslo, 1975), 79-93.

- Ulla Haastrup, 'The wall paintings in the parish church of Bellinge (dated 1496) explained by parallels in contemporary European theatre', i: Flemming G. Andersen, Esther Nyholm, Marianne Powell, Flemming Talbo Stubkjær (red.), *Medieval Iconography and Narrative* (Proceedings of the fourth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 19-20 November, 1979. Odense, 1980), 135-156.
- Ulla Haastrup, 'Dansk kirkekunst med trykte forlæg', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 105-127.
- Ulla Haastrup, 'Liturgisk, kirkeligt teater og Råstedes kalkmalerier', i: U.H. og Robert Egevang (red.), *Danske kalkmalerier. Romansk tid. 1070-1175* (København, 1986), 84-87.
- Lanae H. Isaacson, 'The Narrative Function of Danish Ballad Refrains', *Scandinavian Studies* 55 (Urbana, Illinois, 1983), 20-38.
- Jacob Isager (udg., overs.), *Guillelmi Caoursin: Descriptio obsidionis urbis Rhodiei/Guillaume Caoursin: Beretning om belejringen af byen Rhodos* (Odense, 1982).
- F. J. Billeskov Jansen, 'Middelalder', 'Senmiddelalder', i: P. H. Traustedt (red.), *Dansk Litteratur Historie*, 2. udg., 1. bd (København, 1976), 43-83, 87-174.
- Jens Juhl Jensen, 'Bjarkemålet – latinsk lyrik eller dansk digtning', *Museum Tusulanum* 27 (København, 1976), 47-54.
- Thelma Jexlev, 'Den skrevne bog', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 45-66.
- Kurt Johannesson, *Saxo Grammaticus. Komposition och världsbild i Gesta Danorum* (Lychnos-Bibliotek 31. Stockholm & Uppsala, 1978).
- Kurt Johannesson, 'Order in Gesta Danorum and order in the Creation', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author Between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 95-104.
- Bengt R. Jonsson, 'Den signade dag', *Sumlen* 1977 (Stockholm, 1977), 38-65.
- Bengt R. Jonsson, 'The Ballad in Scandinavia: Its Age, Prehistory and Earliest History. Some Preliminary Reflections', i: Otto Holzapfel, Julia McGrew, Iørn Piø (red.), *The European Medieval Ballad* (Proceedings of the Second International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 21-23 November 1977. Odense, 1978), 9-15.
- Bengt R. Jonsson (red.), *Sveriges Medeltida Ballader* 1: Naturmytiska visor (Stockholm, 1983); 2: Legendvisor, Historiska visor (Stockholm, 1986).
- Nils Jörgensen, *Studier över syntax och textstruktur i nordiska medeltidslagar* (Lundastudier i nordisk språkvetenskap 38. Lund, 1987).
- Aage Kabell, *Iacobus Nicolai de Dacia: Liber de distincione metrorum*. Mit Einleitung und Glossar hrg. von Aa.K. (Monografier utg. av K. humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala 2. Uppsala, 1967).

- Aage Kabell, 'Nachträgliches zum Liber de distincione metrorum des Iacobus Nicholai de Dacia', *Classica et Mediaevalia* 32 (1971-80), 197-322.
- Allan Karker, *Jon Præst. Presbyter Johannes Brev til Emanuel Komnenos*, synoptisk udgivet på latin, dansk og svensk med indledning og kommentarer ved A.K. (København, 1978).
- Søren Kaspersen, 'Kristi profeter i danske kalkmalerier', i: Martin Blindheim (red.), *Fra Sankt Olav til Martin Luther*. Foredrag fremlagt ved det Tredje Nordiske Symposion for Ikonografiske Studier, Bårdshaug, den 21.-24. august 1972. Oslo, 1975), 95-139.
- Søren Kaspersen, Sigurd Kværndrup, Lars Lönnroth, Thorkil Damsgaard Olsen, *Fra runer til ridderdigtning o. 800-1480* (Dansk litteraturhistorie 1. København, 1984).
- Søren Kaspersen, 'Kunst og bevidsthedsformer på Anders Sunesens tid', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 43-54.
- Søren Kaspersen, 'Documentary and Pictorial Sources for Medieval Drama in Denmark', i: *Popular Drama in Northern Europe in the Later Middle Ages* [Odense-symposiumet 17-18 Nov. 1986; under udg.].
- Iver Kjær, Erik Petersen (udg.), *Peder Låles Ordsprog* (Danmarks gamle Ordsprog I:1-2. København, 1979).
- Iver Kjær, 'Låle, Peder', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 9. bd. (København, 1981), 296-298.
- Konkordans til Anders Sunesens Hexaameron (M.Cl. Gertz' tekst)* (Skrifter udgivet af Institut for klassiske Studier. Odense, 1984).
- Erik Kroman (udg.), *Danmarks middelalderlige Annaler* (København, 1980).
- Sigurd Kværndrup, 'Traditionskultur med særligt henblik på balladen (Hr. Torbens Datter, Stalt Elins Hævn)', i: Peter Olivarius, Steen Svava Olsen, Jens Walter (udg.), *Historien i dansk, en debatbog* (København, 1978), 12-37.
- Sigurd Kværndrup (udg.), *Samlerens antologi af nordisk litteratur 1: Perioden 800-1300* (København, 1977; 2. udg. København, 1985).
- Sigurd Kværndrup, Birgitte Lau, Ole Meyer (udg.), *Samlerens antologi af nordisk litteratur 2: Perioden 1300-1525* (2. udg. København, 1983).
- Bue Kaae, 'Ribe Bispekrønike i kildekritisk belysning sat i relation til den kirkelige og politiske udvikling i Danmark og i Europa', *Fra Ribe amt* 70 (Varde, 1976-77), 489-523.
- Per Michael Laursen, 'Tekniske undersøgelser af Danmarks to ældste trykte bøger: Breviarium Othoniense og Descriptio obsidionis urbis Rhodie', *Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen* 70 (Stockholm & Uppsala, 1983), 77-81.
- Per M. Laursen, 'Restaurering af Breviarium Ottoniense', *Meddelelser fra rigsbibliotekaren* 34:1 (København, 1983), 35-42.
- Per Laursen, 'Vandmærker i Danmarks ældste trykte bog 1482', *NPH-nytt* 11:1 (Virum, 1983), 4-11.
- Niels-Knud Liebgott, *Hellige mænd og kvinder* (Århus, 1981).
- Niels-Knud Liebgott, *Middelalderen* 1-3 (København, 1984).
- Michael Linton, 'Christian Pedersens Saxo', *Profiler i nordisk senmiddelalder*

- og renaissance. Festskrift til Poul Enemark (Arusia – Historiske skrifter 2. Århus, 1983), 311-326.
- Jørgen Lorenzen (udg.), *Folkeviser* (København, 1978).
- Lars Lönnroth, 'Herr Olof och älvorna', i: L.L., *Den dubbla scenen. Muntlig diktning från Eddan till Abba* (Stockholm, 1978).
- Rikke Malmros, 'Blodgildet i Roskilde historiografisk belyst. Knyttingsesagas forhold til det tolvte århundredes danske historieskrivning', *Scandia* 45 (Lund, 1979), 43-66.
- Joaquín Martínez-Pizarro, 'An Eiríks þátrr málsþaka? Some conjectures on the source of Saxo's Ericus Disertus', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 105-119.
- A. Charlene McDermott (udg., overs.), *Godfrey of Fontaine's Abridgement of Boethius of Dacia's Modi significandi sive Quaestiones super Priscianum maiorum*. An edition with introduction and translation by A.C.McD. (Amsterdam Studies in the Theory and History of Linguistic Science 22. Amsterdam, 1980).
- Brian Patrick McGuire, 'Monastic and Episcopal Biography in the Thirteenth Century: The Danish Cistercian Account of Bishop Gunner of Viborg', *Analecta Cisterciensia* 39 (Rom, 1983), 195-230.
- Brian Patrick McGuire, 'Anders Sunesen og klostervæsenet: kontinuitet eller brud?', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 27-41.
- Peter Meisling, 'Folkevisernes univers – Bemærkninger om og til Jens Anker Jørgensens 'Jorden og slægten' (1976)', *Kritik* 43 (København, 1977), 72-97.
- Peter Meisling, 'Der kom aldrig så velbyrdig en jomfru til Danmark', *Sumlen* 1985 (Stockholm, 1987), 129-132.
- Klaus P. Mortensen, 'Adelens viser', *Kritik* 48 (København, 1979), 25-45.
- Lars Boje Mortensen, 'The Sources of Andrew Sunesen's Hexaameron', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 50 (København, 1985), 113-216.
- Lars Boje Mortensen, 'Hvem var Anders Sunesens muse? En undersøgelse af fortalen til Hexaameron', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 205-219.
- Magne Myhren, 'Språkhistoriske synsmåtar på den norske og nordiske balladen', *Tradisjon* 11 (Oslo, 1981), 45-59.
- Klaus Neiiendam, *Middelalderteatret i Danmark* (København, 1986).
- Klaus Neiiendam, 'Middelalderens teater', *Forskning og samfund* 13:4 (København, 1987), 13-16.
- Bo Nielsen, 'Jomfruen i fagleham – Et motivs udvikling', *Meddelelser fra Dansk lærerforeningen* 1978 (København, 1978), 361-376.
- Ingrid Nielsen, 'Den hellige Liufdag af Ribe', i: Ebba Waaben, Kirsten Bendixen, Grethe Jacobsen, Kirsten Jexlev, Marianne Johansen (red.), *Fromhed og verdslighed i middelalder og renaissance*. Festskrift til Thelma Jexlev (Odense, 1985), 1-8.

- Karl Martin Nielsen, 'Forskningsoversigt. Ældre dansk sprog 1963-1977', *Danske Studier* 1979 (København, 1979), 100-122.
- Karl Martin Nielsen, *Kommentar og Registre* (Middelalderens danske Bønebøger 5. København, 1982).
- Niels Kayser Nielsen, Martin Salmonsens, 'Mellem slægt og kongemagt – folkeviser som historisk kilde', *Den jyske historiker* 37 (Århus, 1986), 14-38.
- Torben Nielsen, 'The first printed book in Danish and the first library in Denmark', i: Hans Bekker-Nielsen, Marianne Børch, Bengt Algot Sørensen (red.), *From Script to Book* (Proceedings of the Seventh International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 15-16 November, 1982. Odense, 1986), 9-18.
- Otto Norn, *At se det usynlige. Mysteriekult og ridderidealer* (København, 1982).
- Vésteinn Ólason, *The traditional ballads of Iceland* (Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi. Rit 2. Reykjavík, 1982).
- Birger Munk Olsen, 'Anders Sunesen og Paris', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 75-97.
- Birger Munk Olsen, 'Roskildehåndskriftet af Hexaëmeron', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 233-242.
- Rikke Agnete Olsen, *Sjællandske Krønike*. Oversat og kommenteret af R.A.O. (Århus, 1981).
- Thorkil Damsgaard Olsen, Niels Lund, Anne E. Jensen, Kr. Peder Moesgaard, Iørn Piø, *Bibliografisk supplement til Oluf Friis: Den Danske Litteraturs Historie Bind I* (København, 1977).
- Helge Paludan, 'Tiden 1241-1340', i: Aksel E. Christensen, H. P. Clausen, Svend Ellehøj, Søren Mørch (red.), *Danmarks historie* 1 (København, 1977), 401-511.
- Kirsten Berth Paulsen, 'Den skånske Birkeret', *Scandia* 44 (Lund, 1978), 25-57.
- Fritz Saaby Pedersen (udg.), *Petri Philomenae de Dacia Opera quadrivialia* 1-2 (Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi 10:1-2. København, 1983-84).
- Fritz Saaby Pedersen, 'Stof og form de fire første dage', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 115-136.
- Jørgen Pedersen, 'Vera Minerva', *Kirkehistoriske Samlinger* 1980 (København, 1980), 31-73.
- Jørgen Pedersen, 'Hexaëmeron i den europæiske tradition og som kristent digterværk', i: *Anders Sunesen: Hexaëmeron*, gengivet på danske vers af H. D. Schepele (København, 1985), 292-330.
- Jørgen Pedersen, 'Træk af Kristusbilledet i Hexaëmeron', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 183-204.
- Olaf Pedersen, 'Petrus Philomena de Dacia. A problem of identity with a

- survey of the manuscripts', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 19 (København, 1976).
- Olaf Pedersen, *Studium Generale. De europæiske universiteters tilblivelse* (København, 1979).
- Olaf Pedersen, 'Petrus Philomena de Dacia', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 11. bd. (København, 1982), 338-339.
- Olaf Pedersen, 'Som en brand ud af ilden. Peder Albertsens gamle bog og Københavns Universitetsbibliotek', i: *Festskrift udgivet i anledning af Universitetsbibliotekets 500 års jubilæum 28. juni 1982* (Bibliotek for Læger 174/1982, Supplement 1. København, 1982), 27-68.
- Rita Pedersen, Flemming G. Andersen (red.), *The Concept of Tradition in Ballad Research* (Proceedings of the Ninth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 19-20 November, 1984. Odense, 1985).
- Rita Pedersen, 'Scherz und Spott in der dänischen Gesangstradition', i: R.P., Flemming G. Andersen (red.), *The Concept of Tradition in Ballad Research* (Proceedings of the Ninth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 19-20 November, 1984. Odense, 1985), 113-128.
- Jan Pinborg, Niels-Jørgen Green-Pedersen (udg.), *Boethii Daci Topica & Opuscula* (Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi 6:1-2. København, 1976).
- Jan Pinborg, *Danmarks bidrag til skolastikken. Corpus philosophorum Danicorum Medii aevi* (DSLs Præsentationshæfter 3. København, 1977). [= *Danske Studier* 1977 (København, 1977), 19-30.]
- Jan Pinborg, 'Boethius de Dacia', 'Johannes de Dacia', 'Martinus de Dacia', 'Nicolaus Drukken de Dacia', 'Simon de Dacia', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 2. bd. (København, 1979), 300; 7. bd. (København, 1981), 410; 9. bd. (København, 1981), 457; 10. bd. (København, 1982), 373; 13. bd. (København, 1983), 382.
- Jan Pinborg, 'Grammatikhistorisk efterskrift', i: *Tre latinske Grammatikker*. Trykt af Gotfred af Ghemen i København 1493 og udgivet i Facsimile ved Københavns Universitets 500-års Jubilæum af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab (København, 1979), 232-255.
- Jan Pinborg, 'Danish Students 1450-1535 and the University of Copenhagen', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 37 (København, 1981), 70-122.
- Jan Pinborg, *Remigius, Schleswig 1486*. A Latin Grammar in Facsimile Edition with a Postscript by J.P. (Det kgl. danske Videnskabernes Selskab. Historisk-filologiske meddelelser 50:4. København, 1982).
- Iørn Piø, 'Om at læse sungne ballader. De danske middelalderballader', *Summen* 1977 (Stockholm, 1977), 9-19. [Da. udg. af symposieforedraget 'On reading orally-performed ballads: The medieval ballads of Denmark' (1976).]
- Iørn Piø, 'Nyvurdering af den danske middelalderballade', *Humaniora* 4/1978-

- 80 (København, 1981), 119-123. [= *Nyt fra Odense Universitet* 15 (Odense, 1981), 254-258.]
- Iørn Piø, 'Overnaturlige væsner i nordisk balladetradition', *Sumlen* 1983 (Stockholm, 1983), 119-125.
- Iørn Piø, Rita Pedersen (udg.), *Dronningens Visebog*. Viser indsamlet af en folkemindesamler i sekstende århundrede. Med tilrettelagte og harmoniserede melodier fortrinsvis fra nittende århundredes tradition (København, 1984).
- Iørn Piø, *Nye veje til Folkevisen* (København, 1985).
- Iørn Piø, 'Oral Tradition – Literary Tradition', i: Rita Pedersen, Flemming G. Andersen (red.), *The Concept of Tradition in Ballad Research* (Proceedings of the Ninth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 19-20 November, 1984. Odense, 1985), 103-108.
- Hanne Regnar, 'En hidtil overset kilde til den danske rimkrønike', *Danske Studier* 1983 (København, 1983), 81-96.
- Thomas Riis, *Les Institutions Politiques Centrales du Danemark 1100-1232*. (Odense University Studies in History and Social Sciences 46. Odense, 1977).
- Anne Riising, 'Den kirkehistoriske baggrund', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 31-30.
- Anne Riising, 'Johann Snell', i: Christian Ejlers, Erik C. Lindgren (red.), *Skrift, Bog og Billede i Senmiddelalderens Danmark* (Bogvennen 1982. København, 1982), 21-30.
- Anne Riising, 'Bibelcitater i en senmiddelalderlig prædikensamling (Ny kgl. samling 123. 4°)' i: Ebba Waaben, Kirsten Bendixen, Grethe Jacobsen, Kirsten Jexlev, Marianne Johansen (red.), *Fromhed og verdslighed i middelalder og renaissance*. Festskrift til Thelma Jexlev (Odense, 1985), 25-31.
- Georg Rona (udg.), *Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder fra vikingetid til reformationstid 1-22* (København, Helsingfors, Reykjavík, Oslo, Malmö, 1956-1978).
- Sven H. Rossel, *Scandinavian Ballads* (WITS II, 2. Madison, 1982).
- Jørgen Raasted, 'Dogmatik og bibelfortolkning i Anders Sunesens Hexaemeron', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 151-169.
- Birgit Sawyer, 'Saxo – Valdemar – Absalon', *Scandia* 51 (Lund, 1985), 33-60.
- H. D. Schepelern, 'Introduction', i: *Stephani Johannis Stephanii Notæ uberiores in Historiam Danicam Saxonis Grammatici. Sorø 1645*. Facsimile Edition (Danish Humanist Texts and Studies 2. København, 1978), 7-16.
- H. D. Schepelern, *Anders Sunesen: Hexaëmeron*, gengivet på danske vers af H.D.S. (København, 1985).
- Nils Schjørring, 'Flerstemmighed i dansk middelalder', i: N.S., Henrik Glahn, Carsten E. Hatting (red.), *Festskrift Jens Peter Larsen* (Studier udg. af Musikvidenskabeligt Institut ved Københavns Universitet. København, 1972), 11-27.

- Karen Schousboe, 'Panis et Circenses – Visuality and Orality in Medieval Denmark', *The quarterly newsletter of the Laboratory of Comparative Human Cognition, Univ. of California, San Diego* 8:1 (San Diego, 1986), 10-17.
- Karen Schousboe, 'Literacy and Society in Medieval Denmark', i: Mogens Trolle Larsen (red.), *Literacy and Society* [Cambridge, under trykning].
- Klaus von See, *Jutisch Lowbok. Lübeck 1486*. Faksimiledruck mit einer Einleitung von K.v.S. (Mittelalterliche Gesetzbücher europäischer Länder in Faksimiledrucken 5. Glashütten i. T., 1976).
- Elsa Sjöholm, 'Die Lombarda und das nordische Strafrecht', i: E.S., *Gesetze als Quellen mittelalterlicher Geschichte des Nordens* (Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm Studies in History 21. Stockholm, 1976), 120-138.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Nye synsvinkler og metoder i studiet af den middelalderlige historieskrivning', *Historisk Tidsskrift* 78 (København, 1978), 183-219.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Fra sagn til historie og tilbage igen', i: Karsten Fledelius, Niels Lund, Herluf Nielsen (red.), *Middelalder, metode og medier*. Festskrift til Niels Skyum-Nielsen (København, 1981), 297-320.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'The way to Byzantium. A study in the first three books of Saxo's History of Denmark', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 121-133.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Saxo', i: Sv. Cedergreen Bech (red.), *Dansk biografisk Leksikon*, 3. udg., 12. bd. (København, 1982), 638-642.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Saxo og Anders Sunesen', i: Sten Ebbesen (red.), *Anders Sunesen. Stormand, teolog, administrator, digter* (København, 1985), 55-74.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Starkad in Saxo's Gesta Danorum', i: Tore Nyberg, Iørn Piø, Preben Meulengracht Sørensen, Aage Trommer (red.), *History and Heroic Tale* (Proceedings of the Eighth International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 21-22 November, 1983. Odense, 1985), 207-221.
- Inge Skovgaard-Petersen, 'Kristendommens betydning for Saxos Danmarkshistorie', *Workshop Papers II from the Sixth International Saga Conference* (København, 1985), 939-952.
- Inge Skovgaard-Petersen, *Da Tidernes Herre var nær. Studier i Saxos historiesyn* (København, 1987).
- Stephani Johannis Stephani Notæ uberores in Historiam Danicam Saxonis Grammatici. Sorø 1645*. Facsimile Edition with an Introduction by H.D. Schepelern (Danish Humanist Texts and Studies 2. København, 1978).
- Birgit Strand, 'Saxo Grammaticus och Gesta danorum', *Museum Tusulanum* 36-39/1979 (København, 1979), 127-142.

- Birgit Strand, *Kvinnor och män i Gesta Danorum* (Kvinnohistoriskt arkiv 18. Göteborg, 1980).
- Birgit Strand, 'Women in Gesta Danorum', i: Karsten Friis-Jensen (red.), *Saxo Grammaticus. A Medieval Author between Norse and Latin Culture* (Danish Medieval History & Saxo Grammaticus. A Symposium held in celebration of the 500th anniversary of the University of Copenhagen, Vol. 2. København, 1981), 135-167.
- Anne Swang, 'Omskappingsviser i nordisk balladetradition', *Sumlen* 1983 (Stockholm, 1983), 114-118.
- Helge Søggaard, 'Overleveringen om den hellige Margrete af Roskilde', *Historie. Jyske Samlinger* Ny rk. 15 (Århus, 1983-85), 476-483.
- Erik Sønderholm, 'The Importance of the Oldest Danish Ballad Manuscripts for the Dating of the Ballad Genre', i: Patricia Conroy (red.), *Ballads and Ballad Research* (Selected Papers of the International Conference on Nordic and Anglo-American Ballad Research, University of Washington, Seattle, May 2-6, 1977. Seattle, 1978), 231-237.
- Erik Sønderholm, 'Spagfærdige tanker om Hagbard og Signe', i: Henrik Glahn, Austin Grandjean, Poul Kristensen, Poul Steen Larsen, E.S. (red.), *Hvad Fatter gjør ...* Boghistoriske, litterære og musikalske essays tilegnet Erik Dal (Herning, 1982), 421-428.
- Erik Sønderholm, 'Randbemærkninger til en disputats', *Gripla* 6 (Reykjavík, 1984), 165-186.
- Preben Meulengracht Sørensen, 'Om Ælnoth og hans bog', i: *Ælnoths Krønike*. Oversat og kommenteret af Erling Albrechtsen (Odense, 1984), 115-139.
- Preben Meulengracht Sørensen, 'To gamle historier om Knud den Hellige – og de moderne', i: Tore Nyberg, Hans Bekker-Nielsen, Erik Oxenvad (red.), *Knudsbogen 1986* (Odense, 1986), 53-60.
- Karen Thuesen, 'Tabte folkeviseoptyegnelser fra det 16. århundrede. Et bidrag til folkevisens ældste skriftlige overleveringshistorie', *Danske Studier* 1986 (København, 1986), 11-21.
- Chr. G. Tortzen, *Index codicum theologiae auctorum* (København, 1983).
- Chr. G. Tortzen, *Index codicum Biblicorum* (København, 1984).
- Chr. G. Tortzen, 'Medieval Parchment in Elsinore – A Case Story', *Université de Copenhague. Cahiers de l'Institut du Moyen-Age Grec et Latin* 54 (København, 1987), 108-116.
- Tre latinske Grammatikker*. Trykt af Gotfred af Ghemen i København 1493 og udgivet i Facsimile ved Københavns Universitets 500-års Jubilæum af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab (København, 1979).
- Lajos Vargyas, 'Trends of Dissemination of the Ballad Genre', i: Otto Holzapfel, Julia McGrew, Iørn Piø (red.), *The European Medieval Ballad* (Proceedings of the Second International Symposium organized by the Centre for the Study of Vernacular Literature in the Middle Ages. Held at Odense University on 21-23 November, 1977. Odense, 1978), 75-86.
- Curt Weibull, 'Knyttlingasagan och Saxo. En källkritisk undersökning', *Scandia* 42 (Lund, 1976), 1-31.
- Curt Weibull, 'Vem var Saxo? Ett diskussionsinlägg', *Historisk Tidsskrift* 78 (København, 1978), 87-96.

Curt Weibull, 'Var Saxo präst?', *Museum Tusulanum* 44-47/1981 (København, 1981), 181-186.

Curt Weibull, 'Ärkebiskop Eskild och ärkebiskopsskiftet i Danmark år 1177', *Historisk Tidsskrift* 81 (København, 1981-82), 177-182.

Curt Weibull, 'Saxos berättelser om de danska vändertågen 1158-1185', *Historisk Tidsskrift* 83 (København, 1983), 35-70.

Curt Weibull, 'Ny och äldre historieskrivning om Danmark under tidig medeltid', *Historisk Tidsskrift* 86 (København, 1986), 1-25.

Jens Peter Ægidius (overs.), *Knytlinge Saga* (København, 1977).